

Warszawa, 4.04.2014

Pan Donald Tusk

Prezes Rady Ministrów

Szanowny Panie Premierze,

W roku 2012 władze Rzeczypospolitej Polskiej podjęły decyzję o zorganizowaniu Roku Polski w Rosji. Świat był wtedy inny. Byliśmy przekonani, że stosunki międzynarodowe budowane są na mocy umów międzynarodowych, które gwarantują bezpieczeństwo, poszanowanie integralności terytorialnej i praw człowieka. To przekonanie legło w gruzach po rosyjskiej aneksji Krymu w marcu 2014. Pretekstem dla niej stała się Rewolucja Majdanu – Rewolucja Godności na Ukrainie, walki o europejską przyszłość tego kraju.

Uważamy, że kontynuacja projektu Rok Polski w Rosji w zupełnie innym kontekście politycznym i społecznym niż był planowany, będzie zaprzeczeniem założonych celów. Uznając znaczenie podejmowanych działań skierowanych na zbliżanie narodów poprzez kulturę, chcemy podkreślić, że obecna władza na Kremlu wykorzysta kontynuację projektu jako propagandowy argument, iż również Polska akceptuje jej politykę wobec Ukrainy. Przyłączamy się tym samym do głosu osób i środowisk artystycznych Polski apelujących o zaniechanie tego projektu w roku 2015.

Rezygnacja z tego projektu będzie również jednoznacznym sygnałem dla rosyjskiej opozycji oraz niezależnych elit w Rosji, że Polska poważnie i odpowiedzialnie traktuje te wartości, o które tak zawzięcie sama walczyła. W kraju, gdzie działa cenzura, wolność słowa jest poważnie ograniczona zaś opozycja polityczna sprowadzona do roli listka figowego, jasne i czytelne sygnały z polskiej strony będą głosem w obronie prawdy i rzeczywistego pluralizmu.

W pełni popieramy rozwój polsko-rosyjskiej współpracy kulturalnej, która umożliwiłaby społeczeństwu rosyjskiemu lepsze poznanie polskiej kultury, ale jesteśmy głęboko przekonani, iż w obecnej sytuacji należy robić to w inny sposób. Sądzymy, że polityka kulturalna Polski, zwłaszcza w obliczu jednolitego stanowiska Unii Europejskiej i jej państw członkowskich oraz USA w kwestii agresji Federacji Rosyjskiej przeciwko Ukrainie, nie powinna być realizowana bez względu na okoliczności.

Proponujemy, aby zamiast wcześniejszych planów rozważyć organizację w 2015 roku, Roku Polski na Ukrainie i Ukrainy w Polsce. Będzie to logicznym ukoronowaniem szczególnych polsko-ukraińskich więzi, jakie zrodziły dramatyczne dla społeczeństwa ukraińskiego wydarzenia ostatnich miesięcy. Polacy w ostatnich kilku miesiącach zyskali na Ukrainie ogromny kredyt zaufania i wdzięczności. Społeczeństwo polskie, dostrzegło wielkość i dumę Ukraińców w momencie historycznej próby. Działania podjęte przez Prezydenta RP, rząd polski oraz polskie społeczeństwo udowodniły, że w momencie zagrożenia integralności Ukrainy, determinacji walki jej społeczeństwa o wartości demokratyczne i europejskie, Ukraińcy mogą liczyć na solidarność, różnorodne wsparcie, że nie zostaną sami. Od 1991 r. na Ukrainie stale wrasta rola i znaczenie polskiej kultury, Polska otwiera się również na kulturę ukraińską. Ogromne znaczenie w zdynamizowaniu polsko-ukraińskich kontaktów kulturalnych, podniesieniu ich jakości i ilości odegrały programy Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego RP, m.in. program "Gaude Polonia" przeznaczony dla młodych twórców kultury, konserwatorów sztuki oraz tłumaczy. Wsparcie Instytutu Książki i Polskiego Instytutu w Kijowie dla przekładów literatury i poezji odgrywają znaczącą rolę w zbliżaniu naszych narodów.

Po wydarzeniach Majdanu Polska, ludzie i instytucje kultury z Polski, stają przed ogromną szansą podzielenia się doświadczeniami budowania nowego modelu kultury, reform, budowy społeczeństwa wolnego od presji autorytarnych rządów i ekspansjonistycznych sąsiadów. Ukraina oczekuje wsparcia w procesie zmian, także w sferze kultury. Polska nie powinna zawieść tych oczekiwań. Nie możemy zmarnować danej nam wspólnie, Polakom i Ukraińcom, szansy.

Organizacja wspólnego roku polsko-ukraińskiego w 2015 roku miałaby również znaczenie symboliczne dla Europy, dla europejskich aspiracji Ukrainy. Stałaby się sygnałem dla Europy, że czas wreszcie zacząć być obecnym wśród tych, którzy swoją europejskość udowodnili na barykadach Majdanu, wśród dymów i kul pod łopocącymi flagami Unii Europejskiej.

Z wyrazami szacunku

Andrzej Urbanik
Sekretarz

Wojciech Borowik
Prezes

Piotr Tyma
Prezes

Komitetu Obywatelskiego
Solidarności z Ukrainą

Stowarzyszenia Wolnego Słowa

Związku Ukraińców w Polsce

Do wiadomości:

Pan Radosław Sikorski
Minister Spraw Zagranicznych

Pan Bogdan Zdrojewski
Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego